

HOREB 3.0

Beschrijving volgsysteem Jonge Kind
peuters (pre-fase) en kleuters (groep
1-2)

December 2023

slo

een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Verantwoording

2023 SLO, Amersfoort

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Informatie

SLO

Postbus 502, 3800 AM Amersfoort

Telefoon (033) 4840 840

Internet: <http://jongekind.slo.nl>

E-mail: primaironderwijs@slo.nl

Inleiding

Volgsysteem Jonge Kind

Om de ontwikkeling van peuters en kleuters te volgen, te stimuleren en te registreren zijn er diverse volgsystemen op de markt. Deze kindvolgsystemen kunnen pedagogisch medewerkers en leerkrachten helpen bij het maken van inhoudelijk verantwoorde keuzes in het aanbod aan het jonge kind. Een aanbod dat zowel passend is voor kinderen met een achterstand als voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Beschrijving van volgsysteem Jonge Kind

Sinds 2013 maakt SLO van veelgebruikte volgsystemen voor jonge kinderen beschrijvingen. SLO geeft met deze beschrijving een objectief beeld van het kindvolgsysteem.

Beschrijvingsformat

Een beschrijving wordt gemaakt aan de hand van een format met dezelfde onderdelen. Daar waar informatie van de uitgever wordt aangehaald wordt dat tussen aanhalingstekens geplaatst. De beschrijving wordt, nadat deze is voorgelegd aan de uitgever, weergegeven en gepresenteerd op de website Jonge Kind van SLO (<http://jongekind.slo.nl>).

HOREB 3.0

Beschrijving

Titel	HOREB 3.0
Auteur(s)	De Activiteit
Uitgever	Basisblok (onderdeel Kwest Online)
Jaar van uitgave	2021 (doorontwikkeling naar 3.0)
Doelgroep	HOREB 3.0 is een digitaal instrument gericht op het observeren van kinderen tussen 0 tot 12/13 jaar.
Samenstelling van het volgsysteem	<p>De basis van HOREB 3.0 is de driedeling in Activiteitenboek, Logboek en Kinderdagboek.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In het Activiteitenboek staat de planning voor zes tot acht weken onderwijs/educatie. Met behulp van interactieve cirkels kunnen de doelen voor de komende periode geselecteerd worden. 2. Het Logboek is een instrument voor het plannen en reflecteren op activiteiten die met de kinderen ondernomen worden, maar ook op het handelen van de professional zelf bij de uitvoering van deze activiteiten. Ontwikkelingssignalerende gegevens worden door het programma automatisch getransporteerd naar het Kinderdagboek van een kind. 3. In het Kinderdagboek wordt per kind en per kernactiviteit de ontwikkeling bijgehouden. Ook kunnen hier bestanden toegevoegd worden die de ontwikkeling van het kind inzichtelijk maken.
Doorgaande lijn	"HOREB is gebaseerd op het observatiemodel 'Spelverhalen' dat gericht is op observatie van kinderen tussen 0 tot 12/13 jaar. HOREB heeft daardoor een doorlopende lijn voor kindcentra, kinderopvang en basisschool."
Uitgangspunten en doelstellingen van het volgsysteem	"Echte spel- en onderzoeksactiviteiten zorgen voor betekenisvolle leerinhouden. Echte problemen en kwesties dagen uit tot kritisch handelen en denken. Samen werken aan de brede ontwikkeling van kinderen. Met HOREB kunt u hier op een gestructureerde wijze vorm aan geven."
Korte beschrijving van visie op het jonge kind zoals	HOREB is onderdeel van Startblokken en Basisontwikkeling. "Dit programma kenmerkt zich door een ontwikkelingsgerichte aanpak. Dat

<p>aangegeven in het volgsysteem</p>	<p>betekent dat de methodiek aansluit op de actuele ontwikkelingsmogelijkheden en belangstelling van kinderen in de groep en tegelijk aanstuurt op het zetten van een volgende stap in de kinderlijke ontwikkeling. Omdat ontwikkelingsmogelijkheden en interesses per situatie en voor elk kind verschillen, wordt er niet gewerkt met een vaste structuur of gesloten werkplan. In plaats daarvan voorziet het programma in 'bouwstenen' voor de professional. Dit zijn handvatten die pedagogisch medewerkers en leraren helpen om een toegesneden plan van activiteiten met en voor de doelgroepkinderen te maken, waardoor de doelen behaald worden. De bouwstenen zijn ontleend aan perspectieven op de kinderlijke ontwikkeling" (NJI, 2015). De formulieren die zijn opgenomen in HOREB ondersteunen het proces om de ontwikkeling van de kinderen ook op die manier vast te leggen.</p>
<p>Inhoud</p>	<p>HOREB 3.0 bestaat uit een digitaal systeem waarbij elke leerkracht, leidster of pedagogisch medewerker een eigen account heeft om daarmee de gegevens van zijn of haar groep kinderen bij te houden. Het digitale systeem bestaat uit drie onderdelen, die onderling aan elkaar gekoppeld zijn: een Activiteitenboek, een Logboek en een Kinderdagboek (zie ook samenstelling). Elke doelgroep (kinderopvang, onderbouw basisonderwijs, bovenbouw basisonderwijs) heeft een eigen online-bibliotheek met daarin aanvullende informatie en formulieren geordend onder vier tabbladen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activiteitenboek (voorbereiden/plannen; activiteitenoverzichten; didactiek); • Observatiemodellen (ontwikkelingsperspectief; observatiemodellen bij ontwikkelingsgebieden/activiteiten); • Registratiemodellen (logboek; kinderdagboek; portfolio); • Evaluatie-instrumenten (entreeperiode; stand van zaken; alternatieve toetsen; overdrachtsmodellen)
<p>Aspecten taalontwikkeling</p>	<p>In de online bibliotheek van HOREB zijn specifieke ontwikkelingsperspectieven en observatiemodellen opgenomen voor verschillende ontwikkelingsgebieden.</p>

	<p>Zowel in de module kinderopvang, als in de module onderbouw zijn er op het gebied van de taalontwikkeling, ontwikkelingsperspectieven voor gespreksactiviteiten en lees-schrijfactiviteiten en zijn er observatiemodellen voor lees-schrijfactiviteiten (met voorbeelden), gespreksactiviteiten en voor taal en NT2.</p>
<p>Aspecten rekenontwikkeling</p>	<p>In de online bibliotheek van HOREB zijn specifieke ontwikkelingsperspectieven en observatiemodellen opgenomen voor verschillende ontwikkelingsgebieden.</p> <p>Zowel in de module kinderopvang, als in de module onderbouw zijn er op het gebied van de rekenontwikkeling ontwikkelingsperspectieven voor Constructieve en beeldende activiteiten en reken-wiskundeactiviteiten en zijn er observatiemodellen voor rekenen-wiskundeactiviteiten (met voorbeelden) en constructieve en beeldende activiteiten.</p>
<p>Aspecten sociaal-emotionele ontwikkeling</p>	<p>In de diverse evaluatie-instrumenten in de digitale bibliotheek van HOREB komen aspecten van de sociaal-emotionele ontwikkeling aan bod. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Entreeformulier (Dit ben ik) of het stand van zaken overzicht na 3 maanden.</p>
<p>Aspecten bewegingsonderwijs</p>	<p>In de diverse evaluatie-instrumenten in de digitale bibliotheek van HOREB komen aspecten van de motorische ontwikkeling aan bod. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Entreeformulier (Dit ben ik) of het stand van zaken overzicht na 3 maanden.</p>
<p>Werkwijze</p>	<p>De basis van HOREB is de driedeling in: Activiteitenboek, Logboek en Kinderdagboek. Deze worden gedurende een jaar bijgehouden en bijgewerkt.</p> <p>In het Activiteitenboek kan de leidster, pedagogisch medewerker of leerkracht themamappen aanmaken. Elke themamap bevat verschillende instrumenten die hij/zij nodig heeft om thema's en activiteiten doelgericht te ontwerpen. Ook vindt men hier de achtergrondinformatie, didactiek en een aantal voorbeelden die men kan gebruiken om zich nog verder te bekwamen in het thematiseren.</p> <p>Het Logboek is een instrument voor het plannen en reflecteren op activiteiten die leerkracht of leidster met kinderen onderneemt en het handelen van hen</p>

	<p>binnen die activiteiten. Ook reflecteert hij/zij hier op de ontwikkeling van de kinderen die deelnamen aan de activiteit. Deze ontwikkelingssignalerende gegevens transporteert het programma automatisch naar het Kinderdagboek van het betreffende kind. In het Kinderdagboek houdt de leerkracht, pedagogisch medewerker of leidster per kind en per kernactiviteit de ontwikkeling bij. Ook kan men hier bestanden toevoegen die de ontwikkeling van het kind inzichtelijk maken, zoals foto's van bouwactiviteiten of geschreven teksten. Op deze manier bouwt men per kind een portfolio en een eigen archief op.</p>
Aanwijzingen voor registratie	<p>De eerder genoemde ontwikkelingsperspectieven en observatiemodellen bieden informatie en aandachtspunten waarnaar gekeken kan worden tijdens de observaties. De manier van invullen verschilt per formulier, in sommige formulieren is er ruimte voor observaties, in andere moeten vaardigheden worden aangekruist of worden afgestreept. Er worden geen handreikingen gegeven indien de ontwikkeling lijkt te stagneren of juist vooruit lijkt te zijn.</p>
Aanwijzingen voor hulp bij gesignaleerde problemen	<p>HOREB geeft aan dat je aan de hand van de gegevens je plannen kan bijstellen en aan kan vullen voor komende periodes, maar geeft hier geen verdere handreikingen voor. Extra aandacht wordt gepland en uitgevoerd met het groepsplan dat per kernactiviteit ingevuld kan worden.</p>
Opmerkingen	<p>Het landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs, De Activiteit, biedt verschillende cursussen aan rond het werken met HOREB.</p>